

עבודת השם

כרלת "כי תלכא"

מסופר שהיה מלך אחד שרצה לנסוע למדינה אחרת, ולפני צאתו קרא המלך לשלושה מעבדיו, והביא לכל אחד בקבוק יין ישן נושן שקיבל מאבות אבותיו, וידוע שהיין כמה שהוא יותר ישן טעמו יותר משובח, וציווה עליהם לשמור את היין, ולא לנעת בו עד שהוא יחזור. ולאחר שהמלך נסע, פתח הראשון את בקבוק היין ושתה את הכל, השני שמר את היין במקום שמור, ואילו השלישי שתה מחצית מהיין ואחר כך התחרט על מעשהו ואמר בליבו שלכל הפחות יישאר למלך חצי ממה שהשאיר לו. ולאחר שנה כשחזר המלך קרא לשלושת עבדיו, הראשון ששתה את כל היין ציווה המלך להורגו, כי מורד במלכות הוא, השני שהביא למלך את כל היין בשלמותו נתן לו המלך פרס אלף שקלים, ואילו השלישי שהביא למלך חצי בקבוק, נתן לו המלך אלפיים שקלים, כשראו זאת שרי המלך התפלאו מאוד ושאלו את המלך, זה ששתה את הכל וקיבל עונש זה מובן, וזה שלא שתה בכלל וקיבל אלף שקלים גם כן מובן, אבל זה ששתה חצי נתת לו שכר יותר מזה שלא שתה בכלל? הרי הוא צריך לקבל גם כן עונש על זה שהוא שתה חצי, או לכל הפחות לתת לו פחות שכר. ענה להם המלך: תדעו לכם, שרק אני הוא זה שמכיר את הטעם של היין, ואדם שטועם את היין הזה, קשה מאוד שיהיה ברשותו עוד יין כזה ולא ישתהו, ולכן העבד השני שלא שתה בכלל לא ידע מהטעם הנפלא שיש ביין, ולא היה לו יצר הרע, אבל זה ששתה חצי וכבר טעם מהיין היה לו הרבה יותר קשה ויצר הרע גדול כדי לא להמשיך ולשתות את החצי השני, ולכן קיבל שכר יותר מהשני. ולכן אין לאדם לחשוש מעבירות שבידו, ברגע שהוא רוצה לקבל עליו עול מלכות שמים כי הקדוש ברוך הוא רחום וחנון וארך אפיים, ויקבל את תשובתו באהבה, ואדרבה מעלתו יותר גדולה לפני הקדוש ברוך הוא.

ואני זוכר שפעם בא חברי לפני רבו, ואמר לו כבוד הרב אני חוזר בתשובה כבר כמה חודשים, אבל עדיין אני לא שלם כי אני עושה עדיין קצת עבירות, האם כדאי שאני אמשיך או לא? ענה לו הרב תדע לך שהקדוש ברוך הוא אוהב אותך יותר ממני ואמשול לך משל למה הדבר דומה, אם אדם יש לו שני ילדים, אחד בן שנה, ואחד בן שלוש, וכשהאבא קורא לשניהם לבוא אליו, מתי יש שמחה והתפעלות לאבא יותר האם מהילד בן שנה שעושה צעד ונופל שני צעדים או מהילד בן השלוש שבא לאביו במרוצה? ענה לו החבר, בוודאי מהילד בן השנה. השיב לו הרב, אני כבר ארבעים שנה מתפלל ולומד תורה, ואם כן ה' כבר מכיר אותי ואני בא אליו במרוצה, וה' לא מתפעל

"לאֲתַעֲב אֲדָמִי, בִּי אַחִיד הוּא:" (כי תצא בנח) העונות והחטאים נקראים "אדומי" (לפי לשון הכתוב: "אם יאדמו כתולע"). אומרת אפוא התורה: אל תראה את העונות והחטאים כתועבות שאין להן עוד תקנה, שכן יכול אתה להפכם לאחיד, לעשות מהם זכיות על-ידי תשובה מאהבה, כפי שאמרו חכמינו: "זדונות נעשו לו זכיות", ועוד ימליצו טוב עליך. מעניין הדבר, כי ראשית-יבות של "כי אחיד" הם: "אם יהיו חטאיכם כשנים כשולג ילבינו"... (יסוד התורה לוקט ממעינה של תורה) נאמר בתלמוד: במקום שבעלי תשובה עומדים, צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד (ברכות לד). והרבה טעמים נאמרו על דברי חכמינו זיכרונם לברכה אלו, כי סוף סוף קשה להבין איך יתכן אדם שחטא כל ימיו וכשיחזור בתשובה תהיה מעלתו יותר מצדיק גמור שכל ימיו עסק בתורה ובמצוות.

וראיתי פירוש נפלא בשם הרה"ג ר' שלום משאש שליט"א, והוא על פי מה שאמרו רבותינו זיכרונם לברכה, למי שחוזר בתשובה מאהבה, זדונות נעשות לו זכיות, והנה ידוע כי יותר קל לעשות עבירות מלעשות מצוות, כי היצר מתנגד, ואם למשל צדיק עושה אלף מצוות ביום, הרשע עושה כפליים עבירות, וכשחוזר בתשובה והזדונות נעשות זכיות, אם כן בואו חשבון להעריך את החוזר בתשובה, כמה אלפי מצוות יש לו, לגבי אדם שעושה מצוות, ולא יגיע לשלישי ולרביע ממה שעשה הבעל תשובה, ולכן לא יוכל להגיע למקום הבעל תשובה. אבל בכל זאת קשה להבין, מדוע אדם שחוזר בתשובה כל עבירותיו יהיו זכיות, אלא הסיבה היא שאינו דומה אדם שלא טעם טעם חטא, שאינו צריך להתגבר על יצרו, כאדם שטעם טעם חטא ושנה בו עד שנעשה לו כהיתר, שצריך גבורה עילאה להתרחק מן החטא.

18:53	כניסת השבת
19:51	צאת השבת
19:12	שקיעה
20:24	ר. תם
6:16	הנץ

הפטרה: "רפי עקרה"

ממני כל כך אבל אתה שעד עכשיו לא ידעת ללכת בדרכי ה' ופתאום אתה מתפלל ועושה מצוות אף על פי שאתה נופל אבל בשביל ההתחלה ה' מתפעל ממך יותר. אבל תדע שכל זה עכשיו שאתה בהתחלה, אבל כל זה בתקווה שלאט לאט תתרגל לעשות רק מצוות, שהרי כל השמחה של האבא מהילד בן השנה שעושה צעד ונופל זה מפני שהוא בן שנה, אבל אם הילד יגיע לגיל שלוש וגם כן יפול, כבר האבא לא ישמח, והחבר הזה התחזק והיום ברוך ה' הוא בעל תשובה גמור.

וברגע הראשון שאדם מקבל עליו את התשובה, כבר הוא במעלה הגדולה שהוא יותר מצדיק גמור, וגל עוונותיו נהפכים לזכויות. אנו רואים זאת מהגמ' במסכת קידושין, שם כתוב: אם אדם אומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאני עשיר, ובסוף מתברר שהוא עני, הדין הוא שקידושו אינם קידושין, וכן אדם שאמר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאני בריא. ובסוף מתברר שהוא חולה הדין הוא שקידושו גם אינם קידושין. אבל אם

אדם אומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאני צדיק גמור, אף על פי שמתברר שהוא רשע גמור, הקידושין קיימים, ואומרת הגמ' סיבה לכך שמה בשעת הקידושין הרהר החתן הרהור שיחזור בתשובה ובאותו רגע שקידש את האישה הוא באמת היה צדיק גמור, ולכן קידושו הם קידושין. נאמר בתלמוד: אמר רב אדא בר אבהו: אדם שיש בידו עבירה ומתודה ואינו חוזר בה למה הוא דומה לאדם שתופס שרץ בידו שאפילו טובל בכל מימות שבועולם לא עלתה לו טבילה, ורקו מידו כיון שטבל בארבעים סאה מיד עלתה לו טבילה שנאמר: "ומודה ועווב ידוחם" ואומר: "נשא אלבבינו אל כפיים אל אל בשמים", ופירש רש"י: עם הכפיים צריך לישא הלב לשמים כלומר שיחזור מקלקולו.

(תענית טז)

ועוד נאמר שם: לא שק ותענית גורמים אלא תשובה ומעשים טובים גורמים שכן מצינו באנשי גינוזה שלא נאמר בהם "וירא האלוקים את שקם ואת תעניתם", אלא "וירא האלוקים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה". (זכיי הריבם)

סיפור בהמשכים "בר-מצווה במחירת" חלק ב.

מצווה: מספר ר' בצלאל שיף מירושלים. המלשינים התחלקו אצלנו ל'מוסר צדיק' ול'מוסר רשע'. לאחר העלייה לתורה וקריאת ההפטרה בבית-הכנסת התכנסו המתפללים בבית חתן הבר-מצווה, ל'קידוש' ולסעודה חגיגית... **המשך:** הוא היה תלמיד-חכם מופלג, בקי על-פה בכל חלקי השולחן-ערוך. הוא כבר הספיק לשבת בכלא הרוסי על 'חטאיו' וסבל סבל רב למען יהדותו. לכן לא התיירא מפני השלטונות. כשהבין הרב קצנלנבוגן כי השמחה מושבתת בגלל אותו 'מוסר', החליט לעשות מעשה. הוא קם, נטל דלי מים, התייצב מאחורי החלון ושפך את הדלי על ה'מוסר' שישב בדיוק תחת החלון. ה'מוסר' קם נזעם, כולו נוטף מים. הוא הוציא מכיסו את הפנס האדום (המעיד על חברותו במפלגה הקומוניסטית), נופף בו לעיני הקהל וזעק כי לא יותר, וכבר מחר יודיע למי שצריך לדעת על האספה הציונית והאנטי-מהפכנית שנערכת כאן... הוא הוסיף וצעק כי כל הנוכחים ראויים לשבת במחנות ריכוז, ולא להתהלך חופשיים בין קומוניסטים טובים והגונים. כשסיים, עזב את הבית בחורי-אף. אט-אט חזרו האורחים אל הבית וישבו שוב אל שולחן ההתוועדות. הפעם שמחו וחגגו בחופשיות, ונשארו לשבת עד שעה מאוחרת. היה ברור כי המלשין ינקום על השפלתו וידווח לשלטונות. הדבר חייב להיזהר משנה-זהירות, כי עתה המשטרה החשאית תעקוב בשבע עיניים אחר כל דבר קטן או גדול. באין-ברירה החליטו הוריי לערוך את העלייה לתורה שלי במניין שהתקיים בהיחבא, בביתה של משפחת מישלובין, ולחגוג את הבר-מצווה במסיבה צנועה באחד מבתים החול. חשתי יחמצה. במסיבה כזאת לא ישתתפו חבריי, בני גילי, שכן השלטונות הקפידו מאוד על הבאת ילדים לאירועים 'בעייתיים'. ידעתי שגם קהל האורחים יהיה מצומצם יותר. אולם הבנתי את כורח הנסיבות. כך עשינו. עליתי לתורה וקראתי את ההפטרה במניין מחתרת. לאחר מכן הלכנו הביתה, ושם חגגנו קצת בחוג המשפחה. באחד מימות החול הכינו אימי ואחותי את הסעודה, והובלנו הכול על אופניים לביתה של משפחת מישלובין. שם ישבו הגברים, ומעברו השני של הפרוזדור, בדירת משפחת האנקין, ישבו הנשים. אך למרות הכול הייתה שם אווירה שמחה מאוד. את 'מאמר החסידות' אמרתי כמה וכמה פעמים, לפני כל קבוצת אורחים חדשה שבאה. לאחר שהקהל 'התחמם' באמירת 'לחיים' חלצו האורחים את נעליהם, כדי שיוכלו לרקוד בלי להקים רעש מיותר... אמנם זו הייתה חגיגה קטנה ומצומצמת, אבל היא נחרתה עמוק בליבי, וטעמה שמור עמי עד היום.

סוף!

פנית ההלכות "דברים האסורים מדין השמעת קול"

ע"פ ילקוט יוסף כ"ה.
ח. המקישים את האגודל באמה, ומשמיעים קול, כדי לשחק עם התינוק, אם עושים כן בדרך שירה, יש למונעם מכך, אבל אם אין עושים כן בדרך שירה, אין בזה איסור.

ט. אלו שקוראים לחבריהם בשבת ומצפצפים בפיהם בשריקה, אין בזה איסור מצד השמעת קול בשבת, כיוון שעושים כן בפה לא גזרו בזה. והמחמיר תבוא עליו ברכה, ובלאו הכי אין דרך בני התורה לשרוק בפיהם גם בימי החול. (ילקוט יוסף שבת כ"ד ה עמוד ע)

י. אסור לנגן בכלי שיר או בוזג ופעמונים בשבת, אפילו בשמחת חתן וכלה, ואפילו לדעת הרמ"א שכתב "שבזמן הזה שאין אנו בקיאים לעשות כלי שיר, ואפשר שעל פי זה נהגו להקל בכלי, היינו דווקא לעניין טיפוח וריקוד, אבל לנגן בכלי שיר, חלילה להקל על-ידי ישראל. והרצפה להקל בזה יש למחות בידו. (ילקוט יוסף שבת כ"ד ה עמוד עב)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat_aseem@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"